Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
TAMARA ĆAPETA
της 1ης Δεκεμβρίου 2022[1]

Υπόθεση C-626/21

Funke Sp. z o.o.
παρισταμένης της:
Landespolizeidirektion Wien

[Αίτηση του Verwaltungsgerichtshof
(Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Αυστρία)
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Προσέγγιση των νομοθεσιών – Οδηγία 2001/95/ΕΚ – Γενική ασφάλεια των προϊόντων –Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (RAPEX) σχετικά με επικίνδυνα μη εδώδιμα προϊόντα – Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/417 – Κατευθυντήριες γραμμές RAPEX – Κανονισμός (ΕΚ) 765/2008 – Εποπτεία της αγοράς – Οδηγία 2013/29/ΕΕ – Διάθεση ειδών πυροτεχνίας στην αγορά – Δικαίωμα οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση της κοινοποίησης RAPEX – Άρθρο 34 ΣΛΕΕ – Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων – Μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό»

I. Εισαγωγή

1. Μια από τις συνέπειες των διευκολύνσεων που παρέχει η εσωτερική αγορά στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων είναι ότι μη ασφαλή προϊόντα μπορούν εύκολα να φτάσουν στον καταναλωτή σε πολλά κράτη μέλη. Ως μέτρο αντίδρασης σε τέτοιες καταστάσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καθιερώσει το σύστημα RAPEX[2] –την, ούτως ειπείν, ευρωπαϊκή εκδοχή των «τριών σύννεφων καπνού»[3].

2. Επιγραμματικά, στο πλαίσιο του συστήματος RAPEX, το κράτος μέλος που διαπιστώνει ότι στην αγορά του έχει διατεθεί επικίνδυνο προϊόν ενημερώνει τα άλλα κράτη μέλη μέσω της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η υπό κρίση υπόθεση αφορά το εν λόγω σύστημα και, ειδικότερα, τα δικαιώματα παρέμβασης των οικονομικών φορέων στο σύστημα αυτό στην περίπτωση που τα προϊόντα τα οποία εμπορεύονται αποτελούν αντικείμενο σχετικής κοινοποίησης.

[1] Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

[2] RAPEX σημαίνει «σύστημα ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Τα χαρακτηριστικά του συστήματος αυτού θα εξηγηθούν λεπτομερώς στη συνέχεια (βλ. σημεία 24 έως 37 των παρουσών προτάσεων).

[3] Οι αυτόχθονες Αμερικανοί χρησιμοποιούσαν σήματα καπνού για τη μετάδοση πληροφοριών σε μεγάλες αποστάσεις. Τρία σύννεφα σήμαιναν την ύπαρξη κάποιου είδους κινδύνου για τον αποστολέα του σήματος.

3. Στην υπό κρίση υπόθεση, τα επίμαχα προϊόντα είναι κροτίδες, ήτοι θορυβώδη πυροτεχνήματα, τα οποία εισάγει από την Κίνα στην Ευρωπαϊκή Ένωση η Funke Sp. z o.o., αναιρεσείουσα της κύριας δίκης. Τα προϊόντα αυτά πωλούνταν από διαφόρους διανομείς σε αρκετά κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων και η Αυστρία.

II. Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, τα προδικαστικά ερωτήματα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

4. Η υπό κρίση υπόθεση ανέκυψε από αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία).

5. Σύμφωνα με την απόφαση περί παραπομπής, στο πλαίσιο εποπτείας της αγοράς από τη Landespolizeidirektion Wien (περιφερειακή αστυνομική διεύθυνση Βιέννης, Αυστρία, στο εξής: LPD) βάσει της εφαρμοστέας αυστριακής νομοθεσίας[4], η LPD διαπίστωσε ότι έμπορος ειδών πυροτεχνίας διέθετε συγκεκριμένα είδη πυροτεχνίας τα οποία δεν ήταν ασφαλή για τον χρήστη. Με σχετική πράξη της, η LPD επέβαλε στον εν λόγω έμπορο απαγόρευση πωλήσεως των ειδών αυτών και διέταξε την ανάκλησή τους από την αγορά (στο εξής: διοικητικά μέτρα σε βάρος του διανομέα).

6. Ακολούθως, η LPD, ως αρχή αρμόδια για την εποπτεία της αγοράς της Αυστρίας όσον αφορά τα προϊόντα αυτού του είδους, κίνησε διαδικασία κοινοποιήσεως RAPEX. Μέσω του εθνικού σημείου επαφής RAPEX, η LPD υπέβαλε τρεις διαφορετικές κοινοποιήσεις (στο εξής: επίμαχες κοινοποιήσεις). Κατόπιν ελέγχου, η Επιτροπή διαβίβασε τις κοινοποιήσεις αυτές στα κράτη μέλη.

7. Η Funke Sp. z o.o. (στο εξής: Funke), εταιρία εγκατεστημένη στην Πολωνία, είναι ο εισαγωγέας των πυροτεχνημάτων τα οποία αφορούν οι επίμαχες κοινοποιήσεις.

8. Κατά την άποψη της Funke, οι κοινοποιήσεις αυτές, όπως διαβιβάστηκαν μέσω του συστήματος RAPEX, δεν περιείχαν προσήκουσα περιγραφή των προϊόντων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο των διοικητικών μέτρων σε βάρος του διανομέα. Για τον λόγο αυτό, με έγγραφο της 30ής Απριλίου 2020, η Funke υπέβαλε στην LPD αιτήσεις για τη συμπλήρωση των επίμαχων κοινοποιήσεων διά της προσθήκης των αριθμών παρτίδας των προϊόντων που αυτές αφορούσαν. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, διευκρινίστηκε ότι το αίτημα αυτό αφορούσε ουσιαστικά την προσθήκη της ένδειξης του έτους παραγωγής των επίμαχων πυροτεχνημάτων (2017)[5]. Επιπλέον, η Funke ζήτησε να της παρασχεθεί πρόσβαση στους φακέλους της διαδικασίας κοινοποιήσεως RAPEX, ιδίως στην εκτίμηση του κινδύνου που προκαλούν τα προϊόντα τα οποία καλύπτονται από τις κοινοποιήσεις αυτές.

9. Στις 29 Ιουνίου 2020, η LPD απέρριψε τις αιτήσεις της Funke ως απαράδεκτες, με το αιτιολογικό ότι η Funke δεν θεωρείται μετέχων στη διαδικασία. Η Funke άσκησε προσφυγή.

[4] Bundesgesetz, mit dem polizeiliche Bestimmungen betreffend pyrotechnische Gegenstände und Sätze sowie das Böllerschießen erlassen werden (Ομοσπονδιακός νόμος περί θεσπίσεως αστυνομικών διατάξεων σχετικά με τα είδη και τις ουσίες πυροτεχνίας, καθώς και τους εορταστικούς πυροβολισμούς, στο εξής: PyroTG 2010).

[5] Με τις γραπτές παρατηρήσεις της, η Funke υποστήριξε περαιτέρω ότι η LPD όφειλε επίσης, στο πλαίσιο της υποχρέωσής της να συμπληρώσει τα πεδία της περιγραφής του προϊόντος και της συσκευασίας, να συμπεριλάβει στις επίμαχες κοινοποιήσεις την εξωτερική συσκευασία των προϊόντων Peng 1 και Peng 2, καθώς και ότι η LPD δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι, κατ' ακριβή περιγραφή, το προϊόν ή ο τύπος προϊόντος ήταν «γεννήτρια τόνων».

10. Όπως διευκρινίζεται στην απόφαση περί παραπομπής, το Verwaltungsgericht Wien (διοικητικό πρωτοδικείο Βιέννης, Αυστρία) απέρριψε τις αιτήσεις της Funke. Σύμφωνα με το δικαστήριο αυτό, οι κοινοποιήσεις RAPEX δεν αποτελούν διοικητικές πράξεις, αλλά υλικές πράξεις (απλές διοικητικές ενέργειες). Βάσει του αυστριακού δικαίου, κατά της πράξεως διοικητικής αρχής μπορεί να ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου μόνον όποιος προβάλλει ότι η πράξη προσέβαλε τα δικαιώματά του. Το εν λόγω δικαστήριο έκρινε, ωστόσο, ότι η αυστριακή έννομη τάξη δεν αναγνωρίζει σε οικονομικούς φορείς, όπως η Funke, δικαίωμα υποβολής αιτήσεως για τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX ή για πρόσβαση στους φακέλους. Το δικαστήριο έκρινε επίσης ότι ούτε η οικεία ενωσιακή νομοθεσία περιέχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι η Funke έχει τα δικαιώματα αυτά ή το δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία κοινοποιήσεως RAPEX.

11. Κατά της απόφασης αυτής η Funke άσκησε αναίρεση ενώπιον του Verfassungsgerichtshof (Συνταγματικού Δικαστηρίου, Αυστρία), η οποία παραπέμφθηκε στο Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο), που είναι και το αιτούν δικαστήριο εν προκειμένω.

12. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν από τις οικείες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που αφορούν το σύστημα RAPEX απορρέουν άμεσα, αφενός, δικαίωμα του οικονομικού φορέα για την υποβολή αιτήσεως προς συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX και, αφετέρου, επαρκής ένδικη προστασία του οικονομικού φορέα έναντι προσβολών που προκύπτουν από κοινοποίηση RAPEX. Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, κατά την άποψή του, δεν παρέχεται στον οικονομικό φορέα το δικαίωμα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX την οποία θεωρεί ελλιπή, και ότι η διαδικασία κοινοποίησης RAPEX διεξάγεται αποκλειστικά μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών των κρατών μελών, χωρίς οι οικονομικοί φορείς να κατέχουν, προς τούτο, δικά τους δικαιώματα.

13. Ωστόσο, και για την περίπτωση που γίνει δεκτό ότι υφίσταται πράγματι το εν λόγω δικαίωμα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να μάθει ποια αρχή είναι αρμόδια να απαντήσει στην αίτηση του οικονομικού φορέα για τη συμπλήρωση της κοινοποίησης RAPEX. Το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι, ενώ ορισμένες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης συνηγορούν υπέρ της αρμοδιότητας της αρχής του οικείου κράτους μέλους να κρίνει τις αιτήσεις αυτές (δεδομένου ότι στην εν λόγω αρχή ανήκει η ευθύνη για τις παρεχόμενες πληροφορίες), άλλες διατάξεις συνηγορούν υπέρ της αρμοδιότητας της Επιτροπής (δεδομένου ότι η Επιτροπή ελέγχει αν οι κοινοποιήσεις RAPEX είναι ορθές και πλήρεις).

14. Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν τα διοικητικά μέτρα σε βάρος του διανομέα (και όχι στη Funke ως εισαγωγέα) πρέπει να θεωρούνται ως σημείο αφετηρίας της διαδικασίας κοινοποίησης RAPEX. Αν οι δύο διαδικασίες θεωρηθούν ως μία ενιαία, θα μπορούσε να αναγνωριστεί στον διανομέα των προϊόντων δικαίωμα άσκησης προσφυγής κατά της κοινοποίησης. Ωστόσο, ούτε σε αυτή την περίπτωση θα αναγνωρίζονταν δικαιώματα στον εισαγωγέα που δεν ήταν αποδέκτης της αρχικής απόφασης της διοίκησης, όπως εν προκειμένω η Funke. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, βάσει του δικαίου της Ένωσης, η ένδικη αυτή προστασία είναι επαρκής.

15. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«Έχουν

– η οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων [(ΕΕ 2002, L 11, σ. 4)], όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 765/2008[, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 (ΕΕ 2008, L 218, σ. 30)], και τον κανονισμό (ΕΚ) 596/2009[, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009 (ΕΕ 2009, L 188, σ. 14)], ιδίως άρθρο 12 και παράρτημα ΙΙ,

– ο κανονισμός (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 [(ΕΕ 2008, L 218, σ. 30)], ιδίως άρθρα 20 και 22, καθώς και

– η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/417 της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών "RAPEX" της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 12 της οδηγίας 2001/95/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, και του συστήματος κοινοποίησής του [(ΕΕ 2019, L 73, σ. 121)], την έννοια ότι:

1. από τις διατάξεις αυτές απορρέει άμεσα το δικαίωμα οικονομικού φορέα προς συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX;

2. η [Επιτροπή] είναι αρμόδια να κρίνει τέτοια αίτηση;

   ή

3. η αρχή του εκάστοτε κράτους μέλους είναι αρμόδια να κρίνει τέτοια αίτηση;

   (Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τρίτο ερώτημα)

4. η (εθνική) ένδικη προστασία έναντι τέτοιας αποφάσεως είναι επαρκής όταν δεν παρέχεται σε όλους, αλλά μόνο στον οικονομικό φορέα τον οποίο αφορά το (υποχρεωτικό) μέτρο, προκειμένου να αμφισβητήσει το κύρος του (υποχρεωτικού) μέτρου που έλαβε η αρχή;»

16. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν στο Δικαστήριο η Funke, η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή. Στις 21 Σεπτεμβρίου 2022 διεξήχθη επ' ακροατηρίου συζήτηση, στην οποία οι ως άνω μετέχουσες στη διαδικασία ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους.

III. Οι σχετικές πράξεις του δικαίου της Ένωσης

17. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία των ακόλουθων, σχετικών με το σύστημα RAPEX, πράξεων του δικαίου της Ένωσης, τις οποίες θα αποκαλώ στο εξής από κοινού «σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης»:

της οδηγίας 2001/95 (στο εξής: οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων)[6]·

[6] Ήδη έχει υποβληθεί νομοθετική πρόταση για την αντικατάσταση της οδηγίας αυτής. Βλ., περαιτέρω, υποσημείωση 18 των παρουσών προτάσεων.

του κανονισμού 765/2008 (στο εξής: κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς)[7]· και

της εκτελεστικής απόφασης 2019/417 (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές RAPEX)[8].

18. Όσον αφορά τα επίμαχα στην υπό κρίση υπόθεση πυροτεχνήματα, οι διατάξεις των πράξεων αυτών έχουν καταστεί εφαρμοστέες δυνάμει της οδηγίας 2013/29/ΕΕ για τα είδη πυροτεχνίας[9].

19. Κρίσιμες εν προκειμένω είναι επίσης οι σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων διατάξεις της Συνθήκης, όπως θα εκθέσω στην ανάλυσή μου.

IV. Ανάλυση

20. Τα ερωτήματα που υποβάλλονται στην υπό κρίση υπόθεση έχουν ανακύψει εξαιτίας ορισμένων ιδιαιτεροτήτων του αυστριακού διοικητικού δικαίου. Όπως διευκρίνισε η Αυστριακή Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η απάντηση διοικητικής αρχής σε αίτηση του διοικουμένου θεωρείται «διοικητική πράξη» αν ο διοικούμενος είχε δικαίωμα έναντι της αρχής αυτής. Στην περίπτωση αυτή, ο διοικούμενος έχει επίσης δικαίωμα άσκησης προσφυγής ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου κατά της απόφασης διά της οποίας η διοικητική αρχή απάντησε στην αίτησή του. Αντιθέτως, αν ο διοικούμενος δεν είχε τέτοιο δικαίωμα έναντι της διοικητικής αρχής, η απάντηση της τελευταίας δεν θεωρείται διοικητική πράξη και δεν υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο.

21. Επομένως, με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο επιθυμεί, κατ' ουσίαν, να εξακριβώσει αν το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης παρέχει σε οικονομικό φορέα, όπως η Funke, το δικαίωμα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX ως μετέχων στην οικεία διαδικασία. Με το δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν υπεύθυνη για την ακρίβεια των πληροφοριών είναι η αρχή του κράτους μέλους ή η Επιτροπή. Εάν κριθεί ότι ο ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας έχει δικαίωμα να ζητήσει από την αρχή του κράτους μέλους τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX, τότε η άρνηση της LPD να εξετάσει την αίτηση της Funke για τη συμπλήρωση των επίμαχων κοινοποιήσεων υπόκειται στον έλεγχο των αυστριακών διοικητικών δικαστηρίων.

22. Το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα είναι λιγότερο σαφές. Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η διαδικασία κοινοποίησης RAPEX κινήθηκε διά των διοικητικών μέτρων που ελήφθησαν σε βάρος του διανομέα, το αιτούν δικαστήριο φαίνεται να θεωρεί ότι το δικαίωμα να ζητήσει τη συμπλήρωση της κοινοποίησης RAPEX ενδέχεται να το έχει ο διανομέας, όχι όμως η Funke. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ωστόσο, αν αυτού του είδους η ένδικη προστασία είναι επαρκής υπό το πρίσμα του δικαίου της Ένωσης ή αν θα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση σε δικαστήριο και σε άλλους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, περιλαμβανομένων των εισαγωγέων.

[7] Ο κανονισμός αυτός τροποποιήθηκε ουσιωδώς με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την εποπτεία της αγοράς και τη συμμόρφωση των προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 2004/42/ΕΚ και των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 765/2008 και (ΕΕ) αριθ. 305/2011 (ΕΕ 2019, L 169, σ. 1). Βλ., περαιτέρω, υποσημείωση 19 των παρουσών προτάσεων.

[8] Βλ., περαιτέρω, υποσημείωση 20 των παρουσών προτάσεων.

[9] Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ειδών πυροτεχνίας (ΕΕ 2013, L 178, σ. 27).

Προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο ερώτημα αυτό [10], θα το εκλάβω ως ερώτημα περί του το αν το δίκαιο της Ένωσης επιβάλλει στα κράτη μέλη να παρέχουν στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, όπως η Funke, πρόσβαση σε δικαστήριο κατά κοινοποίησης RAPEX [11].

23. Είναι η πρώτη φορά που το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει τις διατάξεις του σχετικού με το RAPEX δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, θα ξεκινήσω με ορισμένες προκαταρκτικές παρατηρήσεις επί του συστήματος RAPEX και του τρόπου λειτουργίας της διαδικασίας κοινοποίησης (Α). Στη συνέχεια, θα απαντήσω στο δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα διευκρινίζοντας ότι το σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης αναθέτει την ευθύνη για την ακρίβεια των πληροφοριών των κοινοποιήσεων RAPEX στην αρχή του κράτους μέλους (Β). Το δίκαιο αυτό, ωστόσο, δεν αναγνωρίζει τους οικονομικούς φορείς ως μετέχοντες στη διαδικασία κοινοποίησης RAPEX. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το δικαίωμα του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX δεν βρίσκει έρεισμα στο σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης (Γ). Τούτο πάντως δεν συνεπάγεται ότι, σε περιστάσεις όπως αυτές της υπό κρίση υπόθεσης, το δίκαιο της Ένωσης δεν αναγνωρίζει στον οικονομικό φορέα καμία δυνατότητα προσφυγής κατά ελλιπούς κοινοποίησης. Θα υποστηρίξω ότι, από τη σκοπιά του οικονομικού φορέα, μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX μπορεί να συνιστά εμπόδιο για το εμπόριο εντός της εσωτερικής αγοράς. Για τον λόγο αυτό, το δικαίωμα του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση της κοινοποίησης RAPEX μπορεί να συναχθεί από τις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων διατάξεις της Συνθήκης (Δ). Τέλος, θα εξετάσω τις συνέπειες της πρότασης αυτής για το αιτούν δικαστήριο (Ε).

Α. Το σύστημα RAPEX και η διαδικασία κοινοποίησης

24. Σε γενικές γραμμές, και όπως υποδηλώνει και το όνομά του, το RAPEX είναι το σύστημα που έχει καθιερώσει το δίκαιο της Ένωσης για την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών [12] και της Επιτροπής σχετικά με τα επικίνδυνα μη εδώδιμα προϊόντα [13]. Πρόδρομος του συστήματος αυτού υπήρξε σειρά αποφάσεων που εξέδωσε το Συμβούλιο, αρχής γενομένης από

[10] Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση έγινε λόγος για την ενδεχόμενη λυσιτέλεια του άρθρου 18 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, καθώς και του άρθρου 21 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, διατάξεων που αφορούν τα κρατικά μέτρα για τον περιορισμό της διάθεσης προϊόντων στην αγορά. Σχετικά με τα μέτρα αυτά, οι ως άνω διατάξεις προβλέπουν το δικαίωμα ακροάσεως και τα κατάλληλα ένδικα βοηθήματα. Ωστόσο, όπως διευκρίνισε η Αυστριακή Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δυνάμει του αυστριακού δικαίου, στον θιγόμενο από τέτοιου είδους μέτρα εισαγωγέα δεν αναγνωρίζεται κανένα δικαίωμα όσον αφορά τις κοινοποιήσεις RAPEX. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν θα ήταν δυνατόν, μέσω ευρείας ερμηνείας του άρθρου 18 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και του άρθρου 21 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων αυτών ο εισαγωγέας που δεν ήταν αποδέκτης των μέτρων, αυτό δεν θα ήταν κρίσιμο για την επίλυση του ζητήματος που τίθεται στην υπό κρίση υπόθεση, και που έγκειται στο αν ο εισαγωγέας –εν προκειμένω η Funke– έχει δικαίωμα να προσβάλει την κοινοποίηση RAPEX.

[11] Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί όχι μόνο να αναδιατυπώσει τα προδικαστικά ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί, αλλά και να λάβει υπόψη του κανόνες του δικαίου της Ένωσης στους οποίους δεν αναφέρθηκε ο εθνικός δικαστής με το ερώτημά του. Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 2021, Ministrstvo za obrambo (C-742/19, EU:C:2021:597, σκέψη 31), και της 24ης Φεβρουαρίου 2022, Eulex Kosovo (C-283/20, EU:C:2022:126, σκέψη 33).

[12] Το RAPEX περιλαμβάνει επίσης τα συμβαλλόμενα στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο κράτη (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία). Επιπλέον, η πρόσβαση στο RAPEX είναι ανοικτή σε τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς, στο πλαίσιο συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εν λόγω χωρών ή διεθνών οργανισμών. Βλ. άρθρο 12, παράγραφος 4, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων.

[13] Βλ., συναφώς, απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2017, GGP Italy κατά Επιτροπής (T-474/15, EU:T:2017:36, σκέψη 12).

τη δεκαετία του 1980 [14]. Στη συνέχεια, το σύστημα αυτό ενσωματώθηκε στην οδηγία 92/59/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων [15], η οποία αποτέλεσε τον πρόδρομο της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων.

25. Ο αριθμός των κοινοποιήσεων που έχουν αποσταλεί μέσω του RAPEX έχει προοδευτικά αυξηθεί με την πάροδο των ετών [16]. Το έτος 2021 διακινήθηκαν μέσω του RAPEX 2 142 κοινοποιήσεις και 4 965 συμπληρωματικές κοινοποιήσεις [17].

26. Όπως προαναφέρθηκε, στο σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης περιλαμβάνονται, επί του παρόντος, η οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων [18], ο κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς [19] και οι κατευθυντήριες γραμμές RAPEX [20]. Όλες αυτές οι νομοθετικές πράξεις βασίζονται στο άρθρο 114 ΣΛΕΕ.

27. Το RAPEX αποσκοπεί κυρίως στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σε καταστάσεις που χρήζουν ταχείας επέμβασης στην αγορά όσον αφορά (μη εδώδιμα) προϊόντα [21]. Σκοπός του συστήματος είναι η αποτροπή ατυχημάτων μέσω της αποστολής προειδοποιήσεων στις εποπτικές αρχές των κρατών μελών σχετικά με δυνητικά

[14] Βλ. απόφαση 84/133/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 1984, για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος γρήγορης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση καταναλωτικών προϊόντων (ΕΕ 1984, L 70, σ. 16· διορθωτικό για την αγγλική γλώσσα ΕΕ 1984, L 96, σ. 44), απόφαση 89/45/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος γρήγορης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση καταναλωτικών προϊόντων (ΕΕ 1989, L 17, σ. 51), απόφαση 90/352/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1990, για την τροποποίηση της απόφασης 89/45/ΕΟΚ για την καθιέρωση κοινοτικού συστήματος γρήγορης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση καταναλωτικών προϊόντων (ΕΕ 1990, L 173, σ. 49). Βλ. περαιτέρω, παραδείγματος χάριν, Falke, J., «The Community System for the Rapid Exchange of Information on Dangers Arising from the Use of Consumer Products», σε Micklitz, H.-W., Roethe, T., και Weatherill, S. (επιμ.), *Federalism and Responsibility: A Study on Product Safety Law and Practice in the European Community*, Graham & Trotman, Λονδίνο, 1994, σ. 215 έως 232, και Howells, G., και Wilhelmsson, T., «EC Consumer Law», Ashgate, Οξφόρδη, 1997, σ. 75 έως 79.

[15] Οδηγία του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1992, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ 1992, L 228, σ. 24). Βλ., ιδίως, δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη, άρθρο 8 και το παράρτημά της («Λεπτομερείς διαδικασίες για την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών που προβλέπεται από το άρθρο 8»).

[16] Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων [COM(2021) 342 τελικό], 30 Ιουνίου 2021, σημεία 2.4 και 3.

[17] Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Safety Gate 2021 results: Modelling cooperation for health and safety of consumers in the European Union, 2022, διαθέσιμο [μόνο στα αγγλικά] στη διεύθυνση: https://ec.europa.eu/safety-gate/, σ. 9 και 13.

[18] Ήδη έχει υποβληθεί νομοθετική πρόταση για την αντικατάσταση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων: βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2001/95 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [COM(2021) 346 τελικό], 30 Ιουνίου 2021. Μολονότι στην πρόταση αυτή περιλαμβάνεται η μετονομασία του RAPEX σε Safety Gate (βλ. την προτεινόμενη αιτιολογική σκέψη 50), το σύστημα προβλέπεται να διατηρήσει τα χαρακτηριστικά του RAPEX (βλ. αιτιολογική έκθεση, σημείο 5, σ. 16).

[19] Ουσιώδεις τροποποιήσεις στον κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς έχει επιφέρει ο κανονισμός 2019/1020, ο οποίος περιλαμβάνεται στη δέσμη μέτρων για τα προϊόντα [Ανακοίνωση της Επιτροπής, Η δέσμη μέτρων για τα προϊόντα: Ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην ενιαία αγορά, COM(2017) 787 τελικό, 19 Δεκεμβρίου 2017]. Ειδικότερα, ο κανονισμός 2019/1020 αντικαθιστά τα άρθρα 15 έως 29 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς (βλ. αιτιολογική σκέψη 7 και άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο 4, του εν λόγω κανονισμού). Ωστόσο, ο κανονισμός 2019/1020 εφαρμόζεται –κατά το άρθρο 44 αυτού– από τις 16 Ιουλίου 2021. Κατά συνέπεια, όπως επισημαίνει η Αυστριακή Κυβέρνηση, ο εν λόγω κανονισμός δεν έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση ratione temporis. Εν πάση περιπτώσει, όπως επισήμαναν η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο κανονισμός αυτός δεν έχει επιφέρει ουσιώδεις τροποποιήσεις όσον αφορά τις διατάξεις που ενδιαφέρουν στο πλαίσιο της υπό κρίση υπόθεσης.

[20] Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές είναι οι τρίτες κατά σειρά που έχει εκδώσει η Επιτροπή, καθώς προηγήθηκαν, πρώτον, η απόφαση 2004/418/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό των κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (Rapex) και για τις κοινοποιήσεις που πραγματοποιούνται βάσει του άρθρου 11 της οδηγίας 2001/95/ΕΚ (ΕΕ 2004, L 151, σ. 83), και, δεύτερον, η απόφαση 2010/15/ΕΕ της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό των κατευθυντηρίων γραμμών για τη διαχείριση του κοινοτικού συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (RAPEX) που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 12 και της διαδικασίας κοινοποίησης που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 11 της οδηγίας 2001/95 (οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων) (ΕΕ 2010, L 22, σ. 1). Κατά την αιτιολογική σκέψη 28 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές είναι μη δεσμευτικές.

[21] Βλ., συναφώς, αιτιολογική σκέψη 27 και παράρτημα ΙΙ, σημείο 2, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, αιτιολογική σκέψη 30 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς και παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.5.1(α), των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

επικίνδυνα προϊόντα [22]. Το RAPEX διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον τομέα της ασφάλειας των προϊόντων και, ιδίως, συμβάλλει στην αποτροπή και τον περιορισμό της διάθεσης επικίνδυνων προϊόντων που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, καθώς επίσης και στην εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, αλλά και ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών [23].

28. Το RAPEX συντίθεται από διάφορα συστατικά μέρη, μεταξύ των οποίων το νομικό πλαίσιο το οποίο ρυθμίζει τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος (ήτοι, η οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και οι κατευθυντήριες γραμμές RAPEX), η διαδικτυακή εφαρμογή RAPEX, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ανταλλάσσουν πληροφορίες γρήγορα, τα εθνικά σημεία επαφής RAPEX, που είναι αρμόδια για τη λειτουργία του RAPEX στα κράτη μέλη, και ο δικτυακός τόπος RAPEX [24], ο οποίος παρέχει στο κοινό τις περιλήψεις των κοινοποιήσεων RAPEX, καθώς και εβδομαδιαίες ενημερώσεις [25].

29. Τα στάδια λειτουργίας του RAPEX είναι τα εξής τρία [26]. Κατ' αρχάς, το στάδιο της κοινοποίησης, κατά το οποίο οι αρμόδιες αρχές του εκάστοτε κράτους μέλους συντάσσουν την κοινοποίηση, που διαβιβάζεται κατόπιν στην Επιτροπή μέσω του εθνικού σημείου επαφής RAPEX. Ακολουθεί το στάδιο της επικύρωσης και της διανομής, κατά το οποίο η Επιτροπή ελέγχει την ορθότητα και την πληρότητα όλων των κοινοποιήσεων και στη συνέχεια τις διανέμει στα κράτη μέλη και τις δημοσιεύει στον δικτυακό τόπο του RAPEX. Το τρίτο στάδιο είναι εκείνο της παρακολούθησης, κατά το οποίο τα κράτη μέλη, μετά την παραλαβή μιας κοινοποίησης RAPEX, εξετάζουν τις πληροφορίες που παρέχονται στην κοινοποίηση και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, για τα οποία ειδοποιούν επίσης την Επιτροπή [27].

30. Δυνάμει του άρθρου 12 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και του άρθρου 22 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απευθύνουν στην Επιτροπή κοινοποίηση RAPEX, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες τέσσερις προϋποθέσεις [28]. Πρώτον, *το προϊόν* πρέπει να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων ή του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς. Δεύτερον, πρέπει *να λαμβάνονται μέτρα* που εμποδίζουν, περιορίζουν ή υποβάλλουν σε ιδιαίτερους όρους την ενδεχόμενη εμπορία ή τη χρήση του προϊόντος, είτε πρόκειται για μέτρα που λαμβάνονται με πρωτοβουλία του οικονομικού φορέα (μέτρα μη υποχρεωτικού χαρακτήρα) είτε για μέτρα που επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους (μέτρα υποχρεωτικού χαρακτήρα), όπως εν προκειμένω [29]. Τρίτον, το προϊόν πρέπει να παρουσιάζει *σοβαρό κίνδυνο* για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών ή –στην περίπτωση προϊόντων που εμπίπτουν στον κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς– για άλλες πτυχές της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος.

22 Βλ. Howells και Wilhelmsson, όπ.π. στην υποσημείωση 14 των παρουσών προτάσεων, σ. 78.

23 Βλ. αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, αιτιολογικές σκέψεις 12 και 13, καθώς και παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 1.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

24 Ο δικτυακός τόπος φέρει την επικεφαλίδα «Safety Gate: το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ για επικίνδυνα μη εδώδιμα προϊόντα» και είναι προσβάσιμος στη διεύθυνση https://ec.europa.eu/safety-gate/.

25 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 1.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

26 Βλ., παραδείγματος χάριν, ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο: «Ο "Γαλάζιος Οδηγός" σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τα προϊόντα 2022» (ΕΕ 2022, C 247, σ. 1), σημείο 7.6.4.

27 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4 και 4, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

28 Επομένως, οι κοινοποιήσεις RAPEX είναι κατά το δίκαιο της Ένωσης υποχρεωτικές όταν πρόκειται για «κοινοποιήσεις του άρθρου 12» και «κοινοποιήσεις του άρθρου 22». Η υπό κρίση υπόθεση αφορά υποχρεωτική κοινοποίηση (βάσει του άρθρου 22 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς). Υπάρχουν και άλλοι τύποι κοινοποίησης (βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX), οι οποίοι δεν εξετάζονται εν προκειμένω.

29 Βλ. άρθρο 12, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος Ι, σημείο 4.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

Τέταρτον, πρέπει οι επιπτώσεις του κινδύνου να υπερβαίνουν τα όρια της επικράτειας του κράτους μέλους που υποβάλλει την κοινοποίηση, και επομένως να προκύπτουν *διασυνοριακές επιπτώσεις*[30].

31. Ειδικότερα, και όσον αφορά τις ανάγκες της υπό κρίση υπόθεσης, είναι δυνατόν να γίνουν ορισμένες διακρίσεις όσον αφορά τα επιμέρους χαρακτηριστικά της διαδικασίας κοινοποίησης RAPEX. Κατ' αρχάς, όταν οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους εντοπίζουν, στο πλαίσιο της εποπτείας της αγοράς, προϊόν που παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο ο οποίος απαιτεί ταχεία παρέμβαση, το εν λόγω προϊόν πρέπει να ανακαλείται, να αποσύρεται ή να απαγορεύεται η διαθεσιμότητά του στην αγορά[31].

32. Δεύτερον, όταν ένα κράτος μέλος λαμβάνει ή προτίθεται να λάβει τέτοια μέτρα, οφείλει να εξετάσει αν οι λόγοι που οδήγησαν στη λήψη τους ή οι συνέπειές τους έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις[32]. Το κράτος μέλος οφείλει επίσης να εκτιμήσει αν το προϊόν παρουσιάζει σοβαρό κίνδυνο, κάτι που σημαίνει ότι, προτού το κράτος μέλος αποφασίσει να υποβάλει κοινοποίηση RAPEX, οφείλει να διενεργήσει εκτίμηση επικινδυνότητας[33].

33. Τρίτον, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις για την υποβολή κοινοποίησης RAPEX, το κράτος μέλος οφείλει να την απευθύνει στην Επιτροπή «αμέσως»[34]. Το κράτος μέλος που προβαίνει στην κοινοποίηση προσκομίζει όλες τις λεπτομέρειες που διαθέτει, περιλαμβανομένων, ιδίως, των πληροφοριών για την αναγνώριση του προϊόντος[35]. Για την υποβολή της κοινοποίησης RAPEX, που τη δημιουργούν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους[36], γίνεται χρήση προτυποποιημένου εντύπου κοινοποίησης, όπως ορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές RAPEX[37]. Κάθε κράτος μέλος καλείται να θεσπίσει ένα ενιαίο σημείο επαφής RAPEX για τη λειτουργία του RAPEX σε εθνικό επίπεδο[38]. Το εθνικό σημείο επαφής RAPEX ελέγχει και επικυρώνει την πληρότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται από τις αρμόδιες αρχές πριν από τη διαβίβαση της κοινοποίησης RAPEX στην Επιτροπή[39].

30 Βλ. άρθρο 12, παράγραφοι 1 και 2, και παράρτημα ΙΙ, σημείο 2, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων καθώς και παράρτημα, μέρος Ι, σημεία 3 έως 6, και μέρος ΙΙ, σημείο 2.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές και συντρέχουν πρόσθετες σοβαρές περιστάσεις (παραδείγματος χάριν, αν το προϊόν αποτελεί θανάσιμο κίνδυνο), η κοινοποίηση ταξινομείται ως «κοινοποίηση που απαιτεί την ανάληψη επείγουσας δράσης», με συνέπεια να επιβάλλονται ακόμη πιο σύντομες προθεσμίες: βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.1.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

31 Βλ. άρθρο 20 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς.

32 Βλ. άρθρο 12 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και άρθρο 22 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς· βλ., επίσης, παράρτημα, μέρος Ι, σημείο 6.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX, όπου διαλαμβάνεται ότι «οι εθνικές αρχές ενθαρρύνονται να ερμηνεύουν το κριτήριο των διασυνοριακών επιπτώσεων με αρκετά ευρεία έννοια».

33 Βλ. άρθρο 12 της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και άρθρο 22 του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς· βλ., επίσης, παράρτημα, μέρος Ι, σημεία 5.1 και 5.3, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX, όπου διαλαμβάνεται ότι το μέρος ΙΙΙ, προσάρτημα 6, καθορίζει μια μέθοδο εκτίμησης επικινδυνότητας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις αρχές των κρατών μελών για τον σκοπό αυτόν, και ότι διατίθεται συγκεκριμένο εργαλείο (κατευθυντήριες γραμμές για την εκτίμηση επικινδυνότητας ή «RAG») για τη διευκόλυνση της εκτίμησης επικινδυνότητας, καθώς και το σημείο 5.4, όπου διαλαμβάνεται ότι η εκτίμηση επικινδυνότητας πραγματοποιείται ή ελέγχεται πάντα από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους που, μεταξύ άλλων, έλαβε τα κατάλληλα μέτρα.

34 Βλ. άρθρο 12, παράγραφος 1, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς. Τα κράτη μέλη οφείλουν να αποστείλουν την κοινοποίηση RAPEX εντός 10 ημερών μετά τη θέσπιση των κατάλληλων μέτρων (και, αν πρόκειται για επείγουσα κοινοποίηση, εντός τριών ημερών) και να επιβεβαιώσουν τα μέτρα εντός 45 ημερών μετά την υποβολή της κοινοποίησης, αν αυτή εστάλη πριν αποφασιστεί η θέσπιση των μέτρων. Βλ. παράρτημα ΙΙ, σημείο 4, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος ΙΙΙ, προσάρτημα 4, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

35 Βλ. παράρτημα ΙΙ, σημείο 3, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

36 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4.1 και 3.4.1.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

37 Βλ. παράρτημα ΙΙ, σημείο 3, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος ΙΙΙ, προσάρτημα 1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

38 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 5.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX

39 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4.2 και 5.1.2(ε), των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

34. Συναφώς, στις κοινοποιήσεις RAPEX πρέπει να περιλαμβάνονται διαφόρων ειδών στοιχεία, μεταξύ αυτών και πληροφορίες που επιτρέπουν την ταυτοποίηση του κοινοποιούμενου προϊόντος. Το σκεπτικό είναι ότι «[η] λεπτομερής και ακριβής ταυτοποίηση προϊόντων αποτελεί βασικό στοιχείο για την εποπτεία της αγοράς και την επιβολή της τήρησης των κανόνων, δεδομένου ότι επιτρέπει στις εθνικές αρχές να ταυτοποιήσουν το κοινοποιούμενο προϊόν, ώστε να το διαχωρίζουν από άλλα προϊόντα του ίδιου ή παρόμοιου τύπου ή παρόμοιας κατηγορίας που διατίθενται στην αγορά, καθώς και για να το εντοπίσουν στην αγορά και να λάβουν ή να συμφωνήσουν σχετικά με τα κατάλληλα μέτρα» [40]. Προς τούτο, όπως τονίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές RAPEX, οι κοινοποιήσεις πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πληρέστερες και όλα τα πεδία του υποδείγματος κοινοποίησης πρέπει να συμπληρώνονται με τα ζητούμενα στοιχεία. Όπου οι απαραίτητες πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες τη στιγμή υποβολής μιας κοινοποίησης, αυτό πρέπει να αναφέρεται σαφώς και να επεξηγείται από το κράτος μέλος που υποβάλλει την κοινοποίηση, ενώ, μόλις οι πληροφορίες καταστούν διαθέσιμες, το κοινοποιούν κράτος μέλος οφείλει να συμπληρώσει την κοινοποίησή του [41]. Οι κατευθυντήριες γραμμές RAPEX περιέχουν υπόδειγμα κοινοποίησης, στο οποίο συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με το προϊόν –μεταξύ αυτών ο τύπος/αριθμός μοντέλου, ο αριθμός παρτίδας/γραμμωτός κώδικας και η περιγραφή προϊόντος και συσκευασίας– αναφέρονται ως υποχρεωτικά πεδία, κάτι που σημαίνει ότι, κατ' αρχήν, τα πεδία αυτά θα πρέπει να συμπληρώνονται [42].

35. Κατά την οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, η ευθύνη για τις παρεχόμενες πληροφορίες εμπίπτει στο κοινοποιούν κράτος μέλος [43]. Για τον λόγο αυτόν, στις κατευθυντήριες γραμμές RAPEX διαλαμβάνεται ότι «το κοινοποιούν κράτος μέλος και η αρμόδια εθνική αρχή εξασφαλίζουν ότι όλα τα στοιχεία που παρέχονται μέσω της εφαρμογής RAPEX είναι ακριβή, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση με παρόμοια προϊόντα της ίδιας κατηγορίας ή του αυτού τύπου που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ» [44].

36. Τέταρτον, στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοποίησης RAPEX, η Επιτροπή ουσιαστικά αποτελεί τον «κεντρικό κόμβο» [45], ή τον «διανομέα μηνυμάτων» [46] μεταξύ των κρατών μελών. Οφείλει να ελέγχει, «το συντομότερο δυνατό», όλες τις κοινοποιήσεις RAPEX ώστε να εξασφαλίσει ότι είναι ορθές και πλήρεις πριν τις διαβιβάσει στα λοιπά κράτη μέλη [47]. Όσον αφορά την πληρότητα των κοινοποιήσεων, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στα μέρη μιας κοινοποίησης RAPEX που αφορούν την ταυτοποίηση του προϊόντος [48]. Επίσης, η Επιτροπή δημοσιεύει επισκοπήσεις των κοινοποιήσεων RAPEX στον δικτυακό τόπο RAPEX προκειμένου να ενημερώνει το κοινό για τα προϊόντα που εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους [49]. Ωστόσο, στις κατευθυντήριες γραμμές RAPEX διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται από την

40 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.1(α), των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

41 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

42 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙΙ, προσάρτημα 1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

43 Βλ. παράρτημα ΙΙ, σημείο 10, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων.

44 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.4, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

45 Βλ. Falke, όπ.π. στην υποσημείωση 14 των παρουσών προτάσεων, σ. 220.

46 Βλ. Howells και Wilhelmsson, όπ.π. στην υποσημείωση 14 των παρουσών προτάσεων, σ. 79.

47 Παράρτημα ΙΙ, σημείο 5, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.4.3, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX. Η Επιτροπή καλείται, κατ' αρχήν, να επικυρώνει και να διανέμει όλες τις κοινοποιήσεις RAPEX εντός πέντε ημερών μετά τη λήψη τους (και εντός τριών ημερών όταν απαιτούν την ανάληψη επείγουσας δράσης). Βλ. παράρτημα, τμήμα ΙΙΙ, προσάρτημα 5, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

48 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.4.3.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

49 Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.4.5.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX. Στον γενικό κανόνα περί δημοσιοποίησης προβλέπονται εξαιρέσεις και το κοινοποιούν κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει την εμπιστευτικότητα σε μια κοινοποίηση: βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4.5.2 έως 3.4.5.5, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

Επιτροπή, όπως η επικύρωση και η διανομή των κοινοποιήσεων RAPEX και η ανάρτηση τους στον δικτυακό τόπο RAPEX, δεν συνεπάγονται οποιαδήποτε ανάληψη ευθύνης για τις διαβιβασθείσες πληροφορίες, την οποία εξακολουθεί να φέρει το κοινοποιούν κράτος μέλος[50].

37. Τέλος, τα λοιπά κράτη μέλη οφείλουν, μόλις παραλάβουν μια κοινοποίηση RAPEX, να εξασφαλίσουν κατάλληλη παρακολούθηση[51]. Οφείλουν να εξετάσουν τις πληροφορίες που παρέχονται στην κοινοποίηση RAPEX και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διαπιστώσουν αν το προϊόν έχει διατεθεί στο εμπόριο στην επικράτειά τους, να εκτιμήσουν ποια προληπτικά ή περιοριστικά μέτρα πρέπει να ληφθούν, να προβούν σε πρόσθετη εκτίμηση επικινδυνότητας και δοκιμή του κοινοποιούμενου προϊόντος, εάν είναι απαραίτητο, και να συλλέξουν οποιεσδήποτε πρόσθετες πληροφορίες που μπορούν να είναι χρήσιμες σε άλλα κράτη μέλη (π.χ. πληροφορίες για διαύλους διανομής του κοινοποιημένου προϊόντος σε άλλα κράτη μέλη)[52]. Στη συνέχεια, τα ευρήματα των δραστηριοτήτων αυτών και οι ενέργειες στις οποίες προέβησαν συναφώς τα κράτη μέλη κοινοποιούνται στην Επιτροπή υπό μορφή συμπληρωματικών κοινοποιήσεων[53].

38. Υπό αυτό το πρίσμα πρόκειται να εξεταστούν τα προδικαστικά ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπό κρίση υπόθεση.

Β. Η ευθύνη για την ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στις κοινοποιήσεις RAPEX

39. Δυνάμει του σχετικού με το RAPEX δικαίου της Ένωσης, την ευθύνη για τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε μια κοινοποίηση RAPEX καθώς και για τη διασφάλιση της ακρίβειάς τους τη φέρει το κοινοποιούν κράτος μέλος (βλ. σημεία 33 έως 36 των παρουσών προτάσεων).

40. Παράλληλα, με το σημείο 5 του παραρτήματος ΙΙ της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων ανατίθενται ορισμένες ευθύνες και στην Επιτροπή, η οποία καλείται να ελέγχει, «το συντομότερο δυνατό», την ορθότητα και την πληρότητα όλων των κοινοποιήσεων RAPEX (βλ. σημείο 36 των παρουσών προτάσεων). Ωστόσο, όπως ανέφεραν η Αυστριακή Κυβέρνηση και η

[50] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.4, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[51] Βλ. παράρτημα ΙΙ, σημείο 6, της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 4.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[52] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4.6.1 και 3.4.6.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[53] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 4.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX. Η διαδικασία για τις συμπληρωματικές κοινοποιήσεις είναι παρόμοια με εκείνη που ακολουθείται για τις αρχικές κοινοποιήσεις RAPEX. Για παράδειγμα, η συμπληρωματική κοινοποίηση δημιουργείται από την αρμόδια εθνική αρχή, το εθνικό σημείο επαφής RAPEX ελέγχει και επικυρώνει τη συμπληρωματική κοινοποίηση πριν από τη διαβίβασή της στην Επιτροπή, ενώ η Επιτροπή ελέγχει την ορθότητα και την πληρότητα των συμπληρωματικών κοινοποιήσεων πριν αυτές διαβιβαστούν στα κράτη μέλη. Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 4.2.4 και 4.4, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

Επιτροπή, είναι προφανές ότι ο έλεγχος αυτός είναι εν πολλοίς τυπικός και ότι δεν υποκαθιστά την κύρια ευθύνη του κοινοποιούντος κράτους μέλους να διασφαλίζει την πληρότητα των κοινοποιήσεων RAPEX [54].

41. Καθ' όλο το χρονικό διάστημα που παραμένει ενεργή στο σύστημα μια κοινοποίηση RAPEX η οποία αφορά συγκεκριμένα προϊόντα, το κοινοποιούν κράτος μέλος παραμένει υπεύθυνο για τις κοινοποιούμενες πληροφορίες και οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή αναφορικά με οποιεσδήποτε εξελίξεις που επιβάλλουν αλλαγές στην κοινοποίηση [55]. Περαιτέρω, καθώς το κοινοποιούν κράτος μέλος αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη για τις πληροφορίες που διαβιβάζονται μέσω του RAPEX, απόσυρση κοινοποίησης –μόνιμη ή προσωρινή– μπορεί να γίνει μόνο κατόπιν αιτήσεως του κράτους μέλους αυτού [56].

42. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να αναθέσει την κύρια ευθύνη για την ακρίβεια των πληροφοριών που κοινοποιούνται μέσω του RAPEX, επομένως και για την πληρότητα των σχετικών με το εκάστοτε επίμαχο προϊόν πληροφοριών, στο κοινοποιούν κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, σε αυτό το πνεύμα κινείται η απάντηση που προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα.

Γ. Περί του αν το δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX βρίσκει έρεισμα στο σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης

43. Εφόσον η ευθύνη για την ακρίβεια των κοινοποιούμενων πληροφοριών ανήκει στο κοινοποιούν κράτος μέλος, ανακύπτει το ερώτημα αν οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX ως μετέχοντες στη διαδικασία κοινοποίησης.

44. Η Funke προβάλλει τον ισχυρισμό ότι το δικαίωμα αυτό μπορεί να συναχθεί από το σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης. Η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή διαφωνούν.

45. Αποτελεί κοινό τόπο ότι στο σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης δεν υπάρχουν διατάξεις που να κατοχυρώνουν ρητά το εν λόγω δικαίωμα.

[54] Η νομολογία φαίνεται να στηρίζει την άποψη αυτή. Βλ., συναφώς, απόφαση της 4ης Ιουλίου 1989, Francesconi κ.λπ. κατά Επιτροπής (326/86 και 66/88, EU:C:1989:282, ιδίως σκέψεις 10 έως 12 και 23), και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα C. O. Lenz στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις Francesconi κ.λπ. κατά Επιτροπής (326/86 και 66/88, EU:C:1989:211, σημεία 7, 21, 22 και 25). Στην απόφαση εκείνη, με την οποία το Δικαστήριο απέρριψε αγωγή αποζημίωσης βασιζόμενη σε προβαλλόμενη εξ αμελείας παράλειψη της Επιτροπής να αποκαλύψει πληροφορίες σχετικές με νοθευμένα κρασιά, διαλαμβάνεται ότι, βάσει της πρώιμης ενωσιακής νομοθεσίας που εισήγαγε το σύστημα RAPEX (βλ. υποσημείωση 14 των παρουσών προτάσεων), τα κράτη μέλη αποφασίζουν να λάβουν επείγοντα μέτρα προκειμένου να εμποδίσουν την εμπορία ενός προϊόντος λόγω του σοβαρού και άμεσου κινδύνου που ενέχει για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, ενώ η Επιτροπή διαβιβάζει τις πληροφορίες αυτές. Επίσης, σε υποθέσεις αγωγών αποζημίωσης που ασκήθηκαν κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορούσαν παρόμοιο ενωσιακό σύστημα ταχείας ειδοποιήσεως για τα τρόφιμα (ΚΣΤΕ), επιβεβαιώνεται ότι –στο πλαίσιο εκείνο– την ευθύνη για την ακρίβεια των παρεχόμενων πληροφοριών τη φέρουν τα κράτη μέλη και όχι η Επιτροπή. Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 2004, Malagutti-Vezinhet κατά Επιτροπής (T-177/02, EU:T:2004:72, σκέψεις 43 έως 67, ιδίως σκέψεις 51 και 52) (απορρίπτει την αγωγή που ασκήθηκε από εταιρία, τα προϊόντα της οποίας είχαν αποτελέσει αντικείμενο εσφαλμένης κοινοποίησης), και της 29ης Οκτωβρίου 2009, Bowland Dairy Products κατά Επιτροπής (T-212/06, EU:T:2009:419, σκέψεις 34 έως 46, ιδίως σκέψεις 40 και 41) (απορρίπτει αγωγή βασιζόμενη στην προβαλλόμενη άρνηση της Επιτροπής να προβεί σε συμπληρωματική κοινοποίηση).

[55] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.2.3, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[56] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημεία 3.4.7.1.2 και 3.4.7.2.2, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

46. Κατά τη γνώμη μου, δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία κοινοποίησης RAPEX το οποίο θα παρείχε στον οικονομικό φορέα τη δυνατότητα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX δεν μπορεί να συναχθεί από το σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης, περιλαμβανομένων και των διατάξεων που μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο στα προδικαστικά του ερωτήματα.

47. Από το σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης προκύπτει σαφώς, όπως ανέφεραν η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή, ότι η διαδικασία κοινοποίησης RAPEX έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να συμμετέχουν σε αυτήν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και η Επιτροπή. Η οδηγία για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (στο άρθρο της 12) και ο κανονισμός για την εποπτεία της αγοράς (στο άρθρο του 22) επιβάλλουν στο κράτος μέλος την υποχρέωση να απευθύνει αμέσως κοινοποίηση στην Επιτροπή, μέσω του RAPEX, όταν λαμβάνει ή αποφασίζει να λάβει υποχρεωτικού ή μη χαρακτήρα μέτρα τα οποία εμποδίζουν, περιορίζουν ή υποβάλλουν σε ιδιαίτερους όρους την εμπορία προϊόντων που παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο (βλ. σημεία 30 και 33 των παρουσών προτάσεων).

48. Οι οικονομικοί φορείς έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με προϊόντα που παρουσιάζουν κίνδυνο μέσω σχετικού ειδικού εργαλείου (της «Πύλης προειδοποίησης επιχειρήσεων για την ασφάλεια προϊόντων»), διαθέσιμου στον δικτυακό τόπο RAPEX. Ωστόσο, οι εκτιμήσεις επικινδυνότητας που διενεργούνται από οικονομικούς φορείς δεν είναι δεσμευτικές για τις αρχές των κρατών μελών, που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια δικής τους εκτίμησης επικινδυνότητας και που είναι, επομένως, δυνατόν να καταλήξουν σε διαφορετικό συμπέρασμα[57]. Συναφώς, στις κατευθυντήριες γραμμές RAPEX αναφέρεται σαφώς ότι οι οικονομικοί φορείς δεν εμπλέκονται άμεσα στην υποβολή κοινοποιήσεων RAPEX[58], παρόλο που μπορεί, σε κάποιο βαθμό, να εμπλέκονται έμμεσα. Οι οικονομικοί φορείς έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν αμέσως τις αρμόδιες αρχές σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία διατίθεται το προϊόν, εφόσον διαπιστώσουν ότι εγκυμονεί κίνδυνο. Πάντως, η ανταλλαγή των πληροφοριών αυτών μέσω των κοινοποιήσεων RAPEX, η οποία γεννά την υποχρέωση όλων των κρατών μελών να λάβουν μέτρα, διεξάγεται μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής.

49. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι από την όλη διαμόρφωση του σχετικού με το RAPEX δικαίου της Ένωσης –τόσο της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων όσο και του κανονισμού για την εποπτεία της αγοράς και των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX (ή και άλλων διατάξεων[59])– δεν προκύπτει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης απέβλεψε στην αναγνώριση συγκεκριμένων δικαιωμάτων συμμετοχής των οικονομικών φορέων στη διαδικασία κοινοποίησης RAPEX.

[57] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.3.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[58] Βλ. παράρτημα, μέρος ΙΙ, σημείο 3.3.1, των κατευθυντήριων γραμμών RAPEX.

[59] Αξίζει να σημειωθεί ότι το συμπέρασμα αυτό δεν το μεταβάλλουν ούτε η νομοθετική πρόταση για την αντικατάσταση της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων ούτε οι αλλαγές που επέφερε στον κανονισμό για την εποπτεία της αγοράς ο κανονισμός 2019/1020: βλ. υποσημειώσεις 18 και 19 των παρουσών προτάσεων.

50. Παρατηρώ ότι, όπως επισημαίνει η θεωρία, υπάρχουν πράγματι ενωσιακά συστήματα ανταλλαγής πληροφοριών για τα οποία οι οικείες διατάξεις ρητώς αναγνωρίζουν στον ενδιαφερόμενο το δικαίωμα να ζητήσει τη διόρθωση πληροφοριών [60]. Εντούτοις, θεωρώ ότι, επί του παρόντος, το RAPEX δεν περιλαμβάνεται σε αυτά.

51. Επομένως, για να απαντήσω στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, θεωρώ ότι το δικαίωμα του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX δεν μπορεί να συναχθεί από το σχετικό με το RAPEX δίκαιο της Ένωσης.

52. Ωστόσο, είμαι της γνώμης ότι οι οικονομικοί φορείς που θίγονται από ελλιπή κοινοποίηση RAPEX δεν στερούνται εντελώς τη νομική τους προστασία στο πλαίσιο της έννομης τάξης της Ένωσης. Το δικαίωμά τους να ζητήσουν τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX απορρέει από τις διατάξεις της Συνθήκης που απαγορεύουν στα κράτη μέλη να επιβάλλουν δυσανάλογα εμπόδια στο εμπόριο.

Δ. Περί του αν το δικαίωμα υποβολής αίτησης για τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες

1. Η ελλιπής κοινοποίηση RAPEX ως εμπόδιο στο εμπόριο

53. Θεωρώ ότι, από τη σκοπιά οικονομικού φορέα όπως η Funke, μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX μπορεί να αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό (στο εξής: μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος) εφόσον παρακωλύει τη δυνατότητα του εν λόγω φορέα να διαθέσει στις αγορές άλλων κρατών μελών ασφαλή προϊόντα τα οποία εμπορεύεται.

54. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών είναι θεμελιώδης αρχή της Συνθήκης ΛΕΕ, η οποία, μεταξύ άλλων, εκφράζεται με την επιβαλλόμενη από το άρθρο 34 (και το άρθρο 35) ΣΛΕΕ απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών επί των εισαγωγών (και των εξαγωγών) μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και κάθε μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος [61].

55. Κατά πάγια νομολογία, τα άρθρα 34 και 35 ΣΛΕΕ έχουν άμεσο αποτέλεσμα, υπό την έννοια ότι παρέχουν στους οικονομικούς φορείς δικαιώματα ικανά να προβληθούν έναντι των κρατών μελών ενώπιον δικαστηρίου [62].

[60] Βλ., συναφώς, Eliantonio, M., «Information Exchange in European Administrative Law: A Threat to Effective Judicial Protection?», *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, τόμος 23, 2016, σ. 531, καθώς και το ειδικό τεύχος του *European Public Law*, τόμος 20, 2014, σ. 65. Ως παραδείγματα αναφέρονται το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) 1987/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (ΕΕ 2006, L 381, σ. 4), επίσης, το άρθρο 59 της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2007, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (ΕΕ 2007, L 205, σ. 63), το οποίο προβλέπει ότι: «Κάθε πρόσωπο μπορεί να προσφύγει ενώπιον της δικαστικής ή άλλης αρχής που είναι αρμόδια δυνάμει του εθνικού δικαίου κάθε κράτους μέλους για να ζητήσει τη διόρθωση, διαγραφή, ενημέρωση καταχωρίσεως ή την καταβολή αποζημίωσης εξαιτίας καταχωρίσεως που το αφορά». Βλ., επίσης, Research Network on EU Administrative Law (ReNEUAL) Model Rules on EU Administrative Procedure, Article VI-19 «Obligations to update, correct or delete data», 2014, διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://reneual.eu.

[61] Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 2014, Ålands Vindkraft (C-573/12, EU:C:2014:2037, σκέψη 65), και της 18ης Ιουνίου 2019, Αυστρία κατά Γερμανίας (C-591/17, EU:C:2019:504, σκέψη 119).

[62] Βλ., όσον αφορά το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, αποφάσεις της 22ας Μαρτίου 1977, Iannelli & Volpi (74/76, EU:C:1977:51, σκέψη 13), και της 29ης Νοεμβρίου 1978, Redmond (83/78, EU:C:1978:214, σκέψεις 66 και 67). Η τελευταία αυτή απόφαση επιβεβαιώνει και το άμεσο αποτέλεσμα του άρθρου 35 ΣΛΕΕ. Πρβλ., επίσης, απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Κακαβέτσος-Φραγκόπουλος (C-161/09, EU:C:2011:110, σκέψη 22).

56. Επομένως, εφόσον η ελλιπής κοινοποίηση RAPEX μπορεί να θεωρηθεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος, ένας οικονομικός φορέας –όπως η Funke– θα μπορούσε να αντλήσει απευθείας από τις Συνθήκες δικαίωμα ικανό να προβληθεί ενώπιον δικαστηρίου προκειμένου να ζητήσει να μην επιβληθεί το μέτρο αυτό σε βάρος της εμπορικής της δραστηριότητας. Η ελλιπής κοινοποίηση RAPEX μπορεί, εφόσον συμπληρωθεί, να παύσει να αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Συνεπώς, ο οικονομικός φορέας θα μπορούσε να αντλήσει απευθείας από τις Συνθήκες το δικαίωμα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX.

57. Ερωτηθείσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επί του ζητήματος αυτού, η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή υποστήριξαν την άποψη ότι η κοινοποίηση RAPEX δεν μπορεί να χαρακτηριστεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Η Funke υποστήριξε την αντίθετη άποψη, ισχυριζόμενη ότι το μέτρο που προκάλεσε την ευθεία προσβολή του δικαιώματός της, ως οικονομικού φορέα, να πωλεί τα προϊόντα της στις αγορές άλλων κρατών μελών ήταν ακριβώς οι επίμαχες κοινοποιήσεις. Συναφώς, η Funke διευκρίνισε ότι η εσφαλμένη συμπερίληψη προϊόντων στις επίμαχες κοινοποιήσεις τής στερεί τη δυνατότητα πώλησης των προϊόντων αυτών, καθώς και ότι η δημοσίευση των επίμαχων κοινοποιήσεων στον δικτυακό τόπο του RAPEX επηρεάζει τους καταναλωτές, οι οποίοι αποφεύγουν την αγορά των προϊόντων αυτών.

58. Υπενθυμίζεται ότι κατά πάγια νομολογία, που ανατρέχει στην έκδοση της απόφασης Dassonville[63], η απαγόρευση μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος αφορά κάθε ρύθμιση των κρατών μελών δυνάμενη να παρακωλύσει άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το ενδοενωσιακό εμπόριο.

59. Κατά συνέπεια, πρέπει να χαρακτηρίζονται ως μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ όχι μόνο τα μέτρα κράτους μέλους τα οποία σκοπούν ή έχουν ως αποτέλεσμα τη δυσμενέστερη μεταχείριση των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, αλλά και κάθε άλλο μέτρο που παρακωλύει την πρόσβαση στην αγορά κράτους μέλους των προϊόντων καταγωγής άλλων κρατών μελών[64].

60. Μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX ενδέχεται να παρακωλύσει το εμπόριο ασφαλών προϊόντων που καλύπτονται αδικαιολόγητα από αυτήν. Αυτός ακριβώς είναι ο λόγος που οι οικείες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης απαιτούν τα κοινοποιούμενα στοιχεία να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβή και πλήρη (βλ. σημεία 33 και 34 των παρουσών προτάσεων). Η επιβολή της υποχρέωσης αυτής στις αρχές του κοινοποιούντος κράτους μέλους αποσκοπεί στο να δώσει στις αρχές των λοιπών κρατών μελών, καθώς και στους οικονομικούς φορείς και τους καταναλωτές, τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν το προϊόν που θεωρείται ότι παρουσιάζει κίνδυνο και να το διακρίνουν από άλλα, παρόμοια προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά, ώστε να μην τίθενται εμπόδια στο εμπόριο ασφαλών προϊόντων.

61. Στην προκειμένη περίπτωση, η πιθανότητα και μόνον, εξαιτίας της ελλιπούς κοινοποίησης που διαβίβασαν οι αυστριακές αρχές μέσω του RAPEX, να αποθαρρύνεται η εισαγωγή ή η εμπορία –από οικονομικό φορέα εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος– των προϊόντων που εσφαλμένα περιλήφθηκαν στις επίμαχες κοινοποιήσεις συνιστά, κατά τη γνώμη μου, εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων για τον οικονομικό φορέα, ήτοι τη Funke[65].

[63] Βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 1974 (8/74, EU:C:1974:82, σκέψη 5). Βλ. επίσης, παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-110/05, EU:C:2009:66, σκέψη 33), και της 15ης Ιουλίου 2021, DocMorris (C-190/20, EU:C:2021:609, σκέψη 34).

[64] Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας (C-110/05, EU:C:2009:66, σκέψη 37), και της 18ης Ιουνίου 2019, Αυστρία κατά Γερμανίας (C-591/17, EU:C:2019:504, σκέψη 121).

[65] Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 20ής Σεπτεμβρίου 2007, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (C-297/05, EU:C:2007:531, σκέψη 53), και της 12ης Ιουλίου 2012, Fra.bo (C-171/11, EU:C:2012:453, σκέψη 22).

62. Είναι γεγονός ότι μέτρα όπως οι κοινοποιήσεις RAPEX κατά κανόνα δεν αποτελούν αντικείμενο υποθέσεων σχετικών με το άρθρο 34 ΣΛΕΕ. Συνήθως, το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει μέτρα τα οποία λαμβάνει το κράτος μέλος εισαγωγής. Στο πλαίσιο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης, παράδειγμα τέτοιου μέτρου θα μπορούσε να αποτελεί η ενδεχόμενη επιβολή απαγόρευσης από τις γερμανικές αρχές –μετά τη λήψη των επίμαχων κοινοποιήσεων– της πώλησης όλων των πυροτεχνημάτων που εισάγονται στη γερμανική αγορά από τη Funke.

63. Φρονώ ότι, στην περίπτωση του παραδείγματος αυτού, ακόμη και αν οι γερμανικές αρχές δεν λάμβαναν κανένα μέτρο, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς της Γερμανίας (για παράδειγμα, οι διανομείς που διατηρούσαν επιχειρηματικές σχέσεις με τη Funke) ενδεχομένως θα αποφάσιζαν να μην εισάγουν στη Γερμανία τα προϊόντα της Funke, απλώς και μόνον εξαιτίας των επίμαχων κοινοποιήσεων που εξέδωσαν οι αυστριακές αρχές. Ομοίως, και δεδομένου ότι οι επίμαχες κοινοποιήσεις είναι διαθέσιμες στο κοινό στον δικτυακό τόπο του RAPEX, ορισμένοι καταναλωτές ενδεχομένως θα αποφάσιζαν να μην αγοράζουν προϊόντα που εισάγονται από τη Funke και διανέμονται στις αγορές διαφόρων κρατών μελών, κάτι που θα μπορούσε, με τη σειρά του, να οδηγήσει σε μείωση των εισαγωγών.

64. Ωστόσο, η Αυστριακή Κυβέρνηση και η Επιτροπή θεωρούν ότι απλώς η πιθανότητα να θιγούν οι εισαγωγές εξαιτίας μιας ελλιπούς κοινοποιήσεως RAPEX πόρρω απέχει από το να επιτρέπει τον χαρακτηρισμό της τελευταίας ως μέτρου ισοδυνάμου αποτελέσματος.

65. Συναφώς, υπενθυμίζω την πάγια νομολογία κατά την οποία απλώς η πιθανότητα να πωληθεί μικρότερος αριθμός προϊόντων συνεπεία κρατικού μέτρου (ή ενέργειας) αρκεί ώστε το μέτρο αυτό να θεωρηθεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί η απόφαση Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (εκστρατεία με σύνθημα «Αγοράζετε ιρλανδικά προϊόντα»)[66], στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι μια διαφημιστική εκστρατεία που τελούσε υπό την αιγίδα της Ιρλανδικής Κυβέρνησης και παρότρυνε τους Ιρλανδούς πολίτες να αγοράζουν εγχώρια προϊόντα έθιγε την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, καθώς μπορούσε να επηρεάσει τη συμπεριφορά εμπόρων και καταναλωτών εντός του εν λόγω κράτους μέλους και να επιφέρει αποτέλεσμα επί των εισαγωγών όμοιο με το αποτέλεσμα που θα προέκυπτε από δεσμευτικού χαρακτήρα μέτρα. Επιπροσθέτως, στην απόφαση AGM-COS.MET[67] κρίθηκε ότι δηλώσεις δημοσίου υπαλλήλου, οι οποίες καταλογίζονταν στο οικείο κράτος μέλος και σύμφωνα με τις οποίες συγκεκριμένα προϊόντα ήταν επικίνδυνα και μη σύμφωνα προς τους κανόνες που όριζε η εφαρμοστέα πράξη εναρμόνισης του δικαίου της Ένωσης, ήταν ικανές να παρεμποδίσουν, τουλάχιστον έμμεσα και δυνητικά, τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά, και επομένως ότι συνιστούσαν εμπόδιο στο εμπόριο κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ.

66. Επομένως, μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX θα μπορούσε να χαρακτηριστεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος.

2. Αποτελεσματική δικαστική προστασία έναντι των φερόμενων μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος

67. Τα εμπόδια στο εμπόριο δεν απαγορεύονται συλλήβδην. Επιτρέπονται εφόσον υφίσταται θεμιτός σκοπός που τα δικαιολογεί και εφόσον τα μέτρα δεν είναι δυσανάλογα σε σχέση με τον σκοπό αυτό.

66 Βλ. απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 1982 (249/81, EU:C:1982:402, ιδίως σκέψεις 27 έως 30).

67 Βλ. απόφαση της 17ης Απριλίου 2007 (C-470/03, EU:C:2007:213, ιδίως σκέψεις 56 έως 60 και 65).

68. Μολονότι η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των καταναλωτών αποτελεί οπωσδήποτε θεμιτό σκοπό που δικαιολογεί τις κοινοποιήσεις RAPEX, ωστόσο δεν δικαιολογεί κατ' ανάγκην τις ελλιπείς κοινοποιήσεις. Μια ακριβής κοινοποίηση RAPEX αποτρέπει την πρόκληση ζημίας στην υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, ενώ μια ανακριβής κοινοποίηση RAPEX θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διάθεση στην αγορά προϊόντων που δεν παρουσιάζουν σοβαρό κίνδυνο. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX μπορεί να συνιστά απαγορευόμενο μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος αν εμποδίζει δυσανάλογα το εμπόριο ασφαλών προϊόντων, τα οποία εσφαλμένως περιελήφθησαν στην εν λόγω κοινοποίηση.

69. Με δεδομένη την πιθανότητα αυτή, θα πρέπει να παρέχεται στον οικονομικό φορέα πρόσβαση σε δικαστήριο αρμόδιο να κρίνει αν δικαιολογείται η ελλιπής κοινοποίηση RAPEX.

70. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος του αυστριακού σημείου επαφής RAPEX εξήγησε ότι το έτος παραγωγής των επίμαχων προϊόντων, το οποίο, κατά τη Funke, δεν αναφέρεται στις επίμαχες κοινοποιήσεις, δεν ήταν δυνατόν να διαπιστωθεί από τα ίδια τα προϊόντα. Κατά συνέπεια, δεν ήταν δυνατόν να περιληφθεί σχετική ένδειξη στις επίμαχες κοινοποιήσεις. Επιπλέον, υποστήριξε ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είναι κρίσιμες προκειμένου να αξιολογηθεί το επίπεδο του κινδύνου που παρουσιάζουν τα επίμαχα πυροτεχνήματα. Θεωρεί ότι το ελάττωμα του προϊόντος (εν προκειμένω, ένα υπερβολικά κοντό φιτίλι) αποτελεί ένδειξη ότι οι έλεγχοι στη χώρα παραγωγής είναι ανεπαρκείς, ως εκ τούτου τα προϊόντα αυτού του είδους καθίστανται εν γένει επικίνδυνα, ανεξαρτήτως έτους παραγωγής.

71. Οι ισχυρισμοί αυτοί δεν αποκλείεται να ευσταθούν. Ωστόσο, τέτοιου είδους ζητήματα πρέπει να εξετάζονται και να κρίνονται από τα κατάλληλα κατά περίπτωση όργανα των κρατών μελών, στα οποία περιλαμβάνεται απαραιτήτως το δικαιοδοτικό όργανο που έχει την εξουσία ελέγχου των αποφάσεων των εθνικών διοικητικών αρχών. Δεν μπορεί να τεκμαίρεται, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή, ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν πάντοτε μόνον ακριβείς και πλήρεις πληροφορίες, ούτε ότι το σύστημα RAPEX εξασφαλίζει εγγενώς την ακρίβεια και την πληρότητα των πληροφοριών.

72. Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο αρμόδιο να κρίνει επί της φερόμενης προσβολής δικαιωμάτων των οικονομικών φορέων που βασίζονται στο δίκαιο της Ένωσης αποτελεί επιταγή που απορρέει από την αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, η οποία κατοχυρώνεται πλέον στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Η αρχή αυτή ανήκει στον πυρήνα του κράτους δικαίου, όπως αυτό νοείται στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

73. Εντούτοις, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν είναι αναγκαίο να προβλέπεται δυνατότητα προσφυγής του οικονομικού φορέα με αίτημα τη συμπλήρωση ελλιπούς κοινοποίησης RAPEX προκειμένου να τηρείται η επιταγή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αρκεί να έχει ο οικονομικός φορέας που θίγεται από ελλιπή κοινοποίηση RAPEX τη δυνατότητα να εγείρει αγωγή αποζημίωσης κατά του κοινοποιούντος κράτους μέλους.

74. Δεν συμφωνώ. Θεωρώ ότι, εν προκειμένω, η αγωγή αποζημίωσης δεν συνιστά πραγματική προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη [68].

75. Κατ' αρχάς, όπως επισημαίνει η Funke, είναι πιθανό η απόφαση του δικαστηρίου να εκδοθεί με καθυστέρηση ετών. Επίσης, και ακόμη σημαντικότερο, μια απόφαση που θα επιδικάζει αποζημίωση δεν θα έχει άμεσο και συγκεκριμένο αντίκτυπο όσον αφορά την επίμαχη, εσφαλμένη κοινοποίηση RAPEX. Με άλλα λόγια, δεν θα άρει το αδικαιολόγητο εμπόδιο στο εμπόριο. Ο οικονομικός φορέας θα μπορούσε, στο μεσοδιάστημα, να έχει απωλέσει τον κύκλο εργασιών του. Επιπλέον, καθώς η εν λόγω αγωγή αποζημίωσης θα βασιζόταν σε φερόμενη παραβίαση του δικαίου της Ένωσης από κράτος μέλος (αρχή της ευθύνης του κράτους), θα απαιτούσε τη συνδρομή αυστηρών προϋποθέσεων (ήτοι, να πρόκειται για κατάφωρη παραβίαση κανόνα του δικαίου της Ένωσης ο οποίος απονέμει δικαιώματα σε ιδιώτες και να υφίσταται άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ παραβιάσεως και ζημίας [69]), κάτι που φαίνεται να επαναφέρει, εν είδει φαύλου κύκλου, το ζήτημα της απονομής συγκεκριμένων δικαιωμάτων.

76. Δεδομένου ότι, με βάση το δίκαιο της Ένωσης, είναι υποχρεωτική η δυνατότητα ευθείας προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου κατά μέτρου που φέρεται να συνιστά αδικαιολόγητο εμπόδιο στο εμπόριο, επιβαλλόμενου από κράτος μέλος, η αγωγή αποζημίωσης δεν μπορεί να θεωρηθεί αποτελεσματικό υποκατάστατο από την άποψη αυτή.

77. Τέλος, και αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς που προβάλλει η Αυστριακή Κυβέρνηση, δεν θεωρώ ότι η αναγνώριση του δικαιώματος του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX αντιβαίνει προς τον σκοπό που επιδιώκει το σύστημα RAPEX, ήτοι την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής όσον αφορά τα επικίνδυνα μη εδώδιμα προϊόντα.

78. Η λύση που προτείνω δεν αναγνωρίζει στον οικονομικό φορέα την ιδιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία κοινοποίησης RAPEX, ούτε του παρέχει τη δυνατότητα να εμποδίσει την κοινοποίηση υποβάλλοντας αίτημα για τη συμπλήρωσή της. Συνιστά απλώς αναγνώριση του δικαιώματος –ήδη υφιστάμενου, βάσει των Συνθηκών, υπέρ όλων των οικονομικών φορέων– να απαιτούν από τα κράτη μέλη να απέχουν από την επιβολή αδικαιολόγητων περιορισμών στις εμπορικές τους δραστηριότητες. Στη σχετική με το RAPEX νομοθεσία, η υποχρέωση αυτή συγκεκριμενοποιείται στην απαίτηση να είναι οι πληροφορίες που διαβιβάζονται μέσω του συστήματος όσο το δυνατόν πιο ακριβείς και πλήρεις. Η εξέταση των αιτιάσεων ενός οικονομικού φορέα περί έλλειψης πληρότητας των πληροφοριών που διαβιβάστηκαν μπορεί να καταλήξει είτε στη λήψη απόφασης των αρμοδίων αρχών για τη συμπλήρωση της κοινοποίησης είτε σε αντίστοιχη άρνηση, η οποία θα πρέπει να αιτιολογείται ευλόγως. Η απόφαση περί συμπλήρωσης ή μη της κοινοποίησης παραμένει προνόμιο των αρχών του κράτους μέλους.

[68] Βλ., συναφώς, προτάσεις της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις État luxembourgeois κατά B (Δικαίωμα προσφυγής κατά αιτήσεως παροχής πληροφοριών σε φορολογικά θέματα) (C-245/19 και C-246/19, EU:C:2020:516, σημείο 102), όπου εκτίθεται ότι παρεμπίπτουσα προσφυγή στο πλαίσιο μεταγενέστερης διαδικασίας περί ευθύνης του κράτους δεν συνιστά πραγματική προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη, δεδομένου ότι η προσφυγή αυτή, η οποία υπόκειται και σε περαιτέρω προϋποθέσεις, δεν δύναται να αποτρέψει την παραβίαση των δικαιωμάτων του προσφεύγοντος, αλλά στην καλύτερη περίπτωση να αντισταθμίσει την προκληθείσα ζημία, και ότι μόνον παρεπόμενες δυνατότητες αποζημιώσεως δεν συνιστούν αποτελεσματικό μέσο ένδικης προστασίας. Είναι βέβαια γεγονός ότι, στην απόφασή του, το Δικαστήριο έκρινε ότι, στη συγκεκριμένη εκείνη περίπτωση, η δυνατότητα του πολίτη να προσφύγει στη δικαιοσύνη με αίτημα τη διαπίστωση της παραβιάσεως των δικαιωμάτων που κατοχυρώνει υπέρ αυτού το δίκαιο της Ένωσης και την αποκατάσταση της ζημίας που του προκάλεσε η εν λόγω παραβίαση τηρούσε την επιταγή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Βλ. απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2020, État luxembourgeois κατά B (Δικαίωμα προσφυγής κατά αιτήσεως παροχής πληροφοριών σε φορολογικά θέματα) (C-245/19 και C-246/19, EU:C:2020:795, σκέψη 101). Είμαι, ωστόσο, της γνώμης ότι, εν προκειμένω, η προσφυγή αυτή δεν είναι πραγματική.

[69] Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 5ης Μαρτίου 1996, Brasserie du pêcheur και Factortame (C-46/93 και C-48/93, EU:C:1996:79, σκέψη 51), και της 28ης Ιουνίου 2022, Επιτροπή κατά Ισπανίας (Παραβίαση του δικαίου της ένωσης από τον νομοθέτη) (C-278/20, EU:C:2022:503, σκέψη 31).

79. Δεν μπορεί να θεωρηθεί μη συμβατή με τους σκοπούς του RAPEX η αξίωση να εξετάζουν οι αρχές τυχόν αίτημα οικονομικού φορέα περί συμπλήρωσης της κοινοποίησης και να απαντούν σε αυτό. Αντιθέτως, φρονώ ότι η αναγνώριση του δικαιώματος των οικονομικών φορέων να ζητούν (εκ των υστέρων) τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX θα μπορούσε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Θα συνέβαλλε στο να διασφαλίζεται η ορθή ταυτοποίηση και ιχνηλάτηση των προϊόντων σε όλα τα κράτη μέλη, τα οποία θα μπορούν κατόπιν να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα.

80. Κατά συνέπεια, και για τους λόγους που προεκτέθηκαν, φρονώ ότι το δικαίωμα του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX μπορεί να συναχθεί από τις διατάξεις της Συνθήκης που απαγορεύουν στα κράτη μέλη να επιβάλλουν αδικαιολόγητα εμπόδια στο εμπόριο. Ο οικονομικός φορέας που υπέβαλε αίτημα για τη συμπλήρωση κοινοποίησης το οποίο απορρίφθηκε από την αρμόδια αρχή πρέπει να έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο προκειμένου να προσβάλει την απόρριψη αυτή και να προβάλει τον ισχυρισμό ότι η ελλιπής κοινοποίηση συνιστά αδικαιολόγητο εμπόδιο στο εμπόριο. Η συμπλήρωση της κοινοποίησης αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για την άρση του εμποδίου αυτού.

Ε. Συνέπειες

81. Απομένει προς εξέταση το ζήτημα, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, των συνεπειών για το αιτούν δικαστήριο της αναγνώρισης του δικαιώματος του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX βάσει του δικαίου της Ένωσης.

82. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η αρχή της σύμφωνης ερμηνείας επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια να πράττουν ό,τι είναι δυνατό στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, προκειμένου να διασφαλίζουν την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης και να καταλήγουν σε λύση σύμφωνη προς τον σκοπό που επιδιώκει το εν λόγω δίκαιο [70].

83. Συναφώς, η Αυστριακή Κυβέρνηση επισήμανε ότι, κατά το αυστριακό διοικητικό δικονομικό δίκαιο, όταν ένα πρόσωπο δικαιούται, βάσει άμεσα εφαρμοστέας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, να ζητήσει από τη διοικητική αρχή να προβεί σε συγκεκριμένη ενέργεια, η αρχή υποχρεούται, σε περίπτωση άρνησης του αιτήματος, να εκδώσει σχετική απόφαση. Εξ αυτού φαίνεται να προκύπτει ότι, αν αναγνωριστεί ότι το δικαίωμα του οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX βρίσκει έρεισμα στις Συνθήκες, μεταβάλλεται η εκτίμηση σχετικά με τα πιθανά ένδικα βοηθήματα που προβλέπει το αυστριακό διοικητικό δικονομικό δίκαιο. Επομένως, η άρνηση των αρχών να εξετάσουν το αίτημα της Funke θα μπορούσε να χαρακτηριστεί διοικητική πράξη, κάτι που, με τη σειρά του, θα καθιστούσε εφικτό τον δικαστικό της έλεγχο με βάση το αυστριακό δίκαιο.

84. Υπό τις περιστάσεις αυτές, θεωρώ εφικτή μια ερμηνεία σύμφωνη με τις επιταγές του δικαίου της Ένωσης. Ωστόσο, με βάση την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της διαδικασίας προδικαστικής αποφάσεως, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει το ζήτημα αυτό.

[70] Βλ., παραδείγματος χάριν, αποφάσεις της 24ης Ιανουαρίου 2012, Dominguez (C-282/10, EU:C:2012:33, σκέψη 27), και της 13ης Ιουλίου 2016, Pöpperl (C-187/15, EU:C:2016:550, σκέψη 43).

V. Πρόταση

85. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω παρατηρήσεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα που του υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Αυστρία) ως ακολούθως:

Η οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, ιδίως άρθρο 12 και παράρτημα ΙΙ, ο κανονισμός (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93, ιδίως άρθρα 20 και 22, και η εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/417 της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών «RAPEX» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θεσπίστηκε δυνάμει του άρθρου 12 της οδηγίας 2001/95/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, και του συστήματος κοινοποίησής του,

έχουν την έννοια ότι η κύρια ευθύνη για την ακρίβεια των πληροφοριών που διαβιβάζονται μέσω της διαδικασίας κοινοποίησης RAPEX ανήκει στο κοινοποιούν κράτος μέλος, αλλά το δικαίωμα οικονομικού φορέα να ζητήσει τη συμπλήρωση κοινοποίησης RAPEX δεν απορρέει άμεσα από τις διατάξεις αυτές.

Ωστόσο, το δικαίωμα αυτό μπορεί να συναχθεί από την απαγόρευση μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 34 ΣΛΕΕ.

Τα κράτη μέλη έχουν υποχρέωση να παρέχουν δικαστική προστασία σε όλους τους οικονομικούς φορείς που ισχυρίζονται ότι μια ελλιπής κοινοποίηση RAPEX συνιστά γι' αυτούς αδικαιολόγητο εμπόδιο στο εμπόριο.